

Tematica dezvoltată în cadrul simpozionului a atins toate problemele legate de păstrarea, conservarea și restaurarea valorilor istorice, artistice și culturale ale centrelor istorice și rezervațiilor naturale ale orașelor, folosind toate mijloacele posibile și anume:

— valorile de arhitectură, arheologie, plastică sculpturală, obiective cu valoare istorică, opere de artă decorativă, puncte izolate — de atracție — pe artere principale care pot fi păstrate și restaurate, protecția mediului înconjurător (atât pentru a da monumentelor ambianța respectivă, cât și contra poluării mediului ambiant), puncte de atracție, expoziții, muzee, construcții noi reprezentative etc.

Urmărind în egală măsură și realizarea unui schimb de experiență între specialiștii din domeniul respectiv, aparținând instituțiilor similare din celelalte capitale ale țărilor socialiste, organizatorii simpozionului au solicitat susținerea de referate, în care să fie înfățișate realizările din fiecare capitală în acest domeniu, de către reprezentanții țărilor participante.

Referatul prezentat de arhitectul Cristian Moiescu, intitulat „Considerații asupra lucrărilor de restaurare și punere în valoare a centrului istoric al orașului București”, susținut cu diapozitive color și prin expunerea principiilor și metodologiei care au stat la baza realizării lucrărilor din capitala țării noastre, având ca scop nu numai recuperarea unor importante monumente — Palatul voievodal, Hanul lui Manuc și hanul Gabroveni — ci și a altor construcții valoroase din zonă, a fost apreciat și reținut pentru publicare.

La lucrările simpozionului a participat din partea ICOMOS-ului, prof. ing. Miklós Horler, membru al Comitetului Național ICOMOS din R. P. Ungaria.

Organizarea cu multă grijă și în cele mai bune condiții a simpozionului, cum și calitatea majorității referatelor, au contribuit la o deosebită reușită a sa.

Arh. CRISTIAN MOIESCU și
arh. MARINEL DAIA

SESIUNE DE COMUNICĂRI ȘTIINȚIFICE A D.P.C.N.

Înscriindu-se în tradiția deja constituită a înfățișărilor lunare asupra rezultatelor cercetării științifice din D.P.C.N. sesiunea lunară de comunicări din luna decembrie desfășurată în sala de conferințe a Muzeului de istorie a Municipiului București a avut un caracter aparte. Astfel, într-o primă parte a sesiunii, trei comunicări au avut ca temă aspecte ale arhitecturii vechi din Pitești, ansamblu urban care nu s-a bucurat, pînă în prezent, de atenția cuvenită valorilor pe care încă le păstrează.

În comunicarea „Monumente de arhitectură medievală din Pitești”, arhitectii Maria Mușescu și Alexandru Mușescu au prezentat concluziile studiului lor asupra unui grup de case de zid, datările cel mai târziu în veacul al XVIII-lea, evidențind o serie de asemănări în ceea ce privește repartiția încăperilor și sistemul de boltire al pivnițelor. Un accent deosebit a primit analiza casei din strada 1 Mai nr. 4 (dărîmată în 1975), a cărei asemănare cu casa lui Mareș Băjescu de la Băjești permite datarea ei în cea de-a doua ju-

mătate a secolului XVII. Cercetările asupra arhitecturii vechi din Pitești au condus și la ipoteza posibilei existențe în acest oraș a curții domnești a lui Constantin Șerban.

Ocupîndu-se de „Aspecte ale arhitecturii dispărute din Pitești”, arh. Constantin Joja a făcut o trecere în revistă a unor clădiri cu etaj vitrat continuu (așa numitul geamlie), avansînd în final ideea transunerii în mediu urban a unor forme de arhitectură țărănească, fără vreo influență din partea arhitecturii tirgurilor din spațiul balcanic.

În încheierea primei părți a sesiunii, arh. Eugenia Greceanu a sintetizat rezultatele unei cercetări mai ample, în comunicarea cu titlul „Arhitectura din Pitești (după 1800)”. Studiul se referă la arhitectura civilă de după 1800 și demonstrează existența unui valoros ansamblu de case și edificii publice, semnificativ pentru reflectarea condițiilor economice și sociale din epoca respectivă, precum și evoluția curentelor arhitecturale grefate pe un puternic fond de arhitectură tradițională.

A doua parte a sesiunii a cuprins comunicări consacrate analizei unor monumente de arhitectură și pictură murală din Moldova. În comunicarea „Ratoșe din Moldova la sfîrșitul secolului XVIII și începutul secolului XIX”, istoricul de artă Mihai Ispir înfățișează rezultatele cercetărilor sale asupra hanurilor la drumul mare din această parte a țării, care îndeplineau la un moment dat ampla funcție de loc de popas și stații de poștă. Foarte interesantă apare încercarea de argumentare a înruderii, din punct de vedere constructiv, a hanurilor de la Drăgășeni, Tupițați, Ruginoasa, Gura Orbiului etc., cu hambarele de pe lingă unele reședințe nobiliare din Transilvania secolului XVIII (Bonțida, Răscruți, Sîn Paul, Cisteiu de Mureș).

Îndreptîndu-și atenția asupra „Reprezentărilor Imnului Acatist în pictura murală din Moldova în secolele XVI—XVII. 1. Imnul Acatist de la Părnhăuți”, Bogdana Irimia deschide o serie de comunicări urmărind stabilirea unei evoluții și a unor criterii de comparație între diversele interpretări ale acestui important ciclu iconografic.

În încheiere, pictorul restaurator Dan Mohanu a prezentat o serie de interesante considerații privind „Tehnica picturii de la Arbore”.

Comunicările prezentate în cadrul sesiunii de comunicări științifice pe luna decembrie au avut meritul de a atrage din nou atenția asupra necesității urgentării acțiunii de luare în evidență și protejare a unor monumente și ansambluri arhitecturale aparținînd patrimoniului cultural național. Ele marchează încheierea calendaristică a unui an de rodnică activitate științifică a cercetătorilor din D.P.C.N.

PETRE GHELERTER

MISIUNE UNESCO ÎN ROMANIA

Vizita Misiunii UNESCO în România, desfășurată între 3 și 16 noiembrie 1975, a avut drept scop mai buna cunoaștere a problemelor ridicate de conservare, restaurarea și punerea în valoare a patrimoniului nostru cultural.

Membrii Misiunii UNESCO, prof. Guglielmo de Angelis d'Ossat, președintele Comitetului național italian ICOMOS, director al Școlii de perfecționare în studierea și restaurarea monu-

mentelor, membru în Direcția științifică a Centrului Internațional pentru Conservare, profesor la Academia de Arhitectură din Roma; arh. Ernest Martin, președintele Comitetului Internațional pentru conservarea monumentelor din lemn al ICOMOS, președintele Comitetului național elvețian al ICOMOS, președintele Comisiei Monumentelor Istorice din Elveția; Norman Brommelle, secretar general al Centrului Internațional de Conservare, șeful Departamentului de conservare de la Muzeul Victoria and Albert din Londra, au fost însoțiți pe tot parcursul vizitei la muzeele și monumentele din țară de specialiștii Direcției Patrimoniului Cultural Național.

Un preambul cu valoare de familiarizare cu problemele patrimoniului cultural din România l-a constituit discuția de la Comisia Națională a R.S. România pentru UNESCO privind activitatea acestui organism și cea de la DPCN cu membrii ai Comisiei Naționale a Patrimoniului Cultural, ca și vizitarea expoziției „Monumente istorice din România. Conservare și restaurare”, deschisă cu prilejul Anului European al Patrimoniului Arhitectural.

Cea mai mare parte din activitatea Misiunii a fost consacrată contactului direct cu monumentele și cu patrimoniul mobil aferent lor. O atmosferă de lucru a fost instaurată încă de la început, vizitele la diferitele obiective constituind dialoguri fructuoase între membrii Misiunii și arhitecții, pictorii restauratori, conservatorii și istoricii de artă din DPCN. Prezența șefilor de proiect și a restauratorilor de pictură, analizarea documentației grafice și fotografice din diferitele faze ale procesului de restaurare (arhitectură, pictură) au contribuit la crearea unei imagini reale asupra preocupărilor noastre și a problemelor legate de activitatea zilnică de conservare și restaurare. Ivineratul a cuprins obiective de cea mai mare însemnătate atât pentru cunoașterea istoriei cultural-artistice a țării noastre, cât și pentru problemele ce le avem de rezolvat pentru conservare, restaurarea și punerea ei în valoare.

De un interes deosebit s-au bucurat soluțiile moderne adoptate în restaurarea monumentelor (ansamblurile mănăstirilor Bistrița-Neamț, Dragomirna, Sucevița, catedrala romano-catolică din Alba Iulia, biserica evanghelică din Sebeș, ansamblul mănăstirii Hurez), restaurarea picturilor murale și documentația științifică de înalt nivel întocmită pe parcursul lucrului (șantierul-pilot Humor, Moldovița), problemele conservării pietrei (șantierul arheologic Sarmizegetusa Ulpia Traiana, Cetatea de la Adamclisi, Cetatea Histria), și lemnului (biserici de lemn din jud. Maramureș, muzeele etnografice în aer liber din Sighetul Marmăției și Cluj-Napoca), conservarea diferitelor categorii de obiecte de muzeu (Laboratorul zonal de conservare și restaurare din Cluj-Napoca și București, muzeul mănăstirii Hurez, muzeul mănăstirii Cozia), ca și utilizarea fotografiei aeriene în cercetarea anumitor categorii de monumente, România fiind singura țară din estul Europei care răspunde indicațiilor UNESCO și ICOMOS în această direcție.

Bucurîndu-se pretutindeni de atenția și de sprijinul organelor locale, vizita Misiunii UNESCO în România, cu programul său bogat, reprezintă nu numai ocazia trecerii în revistă a unor realizări, ci și un prilej de a repune în atenția forurilor internaționale UNESCO și ICOMOS obiectivele și problemele ridicate de salvagardarea patrimoniului cultural al României.

TEREZA SINIGALIA